

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Фаховий медико-фармацевтичний коледж

Циклова комісія загальнофармацевтичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Фахового медико-фармацевтичного коледжу

Наталія ТВЕРДОХЛІБ

«29» серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні циклової комісії загальнофармацевтичних дисциплін

Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Голова ЦК Тетяна ШИЛЕНКО

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ»**

Галузь знань:	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність:	I8 Фармація
Освітньо-професійна програма:	Фармація, промислова фармація
Освітня кваліфікація:	фаховий молодший бакалавр
Професійна кваліфікація:	фармацевт
Статус освітнього компонента:	вибірковий
Форма навчання:	денна

Курс: 2

Семестр:3

Обсяг кредитів ECTS:3

Всього годин за навчальним планом: 90 год

- лекції 24 год

- практичні заняття 10 год

- самостійна робота студентів 56 год

- залік

Київ 2025

Розробник(-и)силабусу освітнього компоненту:

ДОЛГА Валентина, к.е.н., викладач вищої категорії

Викладач:

ДОЛГА Валентина, к.е.н., викладач вищої категорії

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії

Протокол №1 від 28.08.2025 р.

Голова циклової комісії Тетяна ШИЛЕНКО

Силабус перевірено

«19» 08 2025 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Катерина КАРДАВА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

підпис ПРІЗВИЩЕ Ім'я

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

підпис ПРІЗВИЩЕ Ім'я

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

підпис ПРІЗВИЩЕ Ім'я

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

підпис ПРІЗВИЩЕ Ім'я

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Фаховий медико-фармацевтичний коледж

Назва освітнього компоненту	Основи економічної теорії
Викладач(-і)	ДОЛГА Валентина Олександрівна
Портфоліо викладача	
Контактний телефон	
Електронна адреса	valentynadolha77@gmail.com
Сторінка освітнього компоненту на сайті	
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі онлайн консультації через ZOOM. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.

1.Коротка анотація до освітнього компонента

«ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ»

Дисципліна «Основи економічної теорії» є вибірковою компонентою з підготовки фахового молодшого бакалавра за спеціальністю І8 Фармація. Дана компонента забезпечує набуття загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, що мають важливе значення для майбутніх фармацевтів. Дисципліна відіграє важливу роль в освіті медичної сестри, оскільки дає можливість оволодіти економічними знаннями, самостійно аналізувати, знаходити напрямки вирішення складних економічних проблем в галузі охорони здоров'я, використовувати методи економічної науки у своїй професійній діяльності. Вивчення дисципліни сприяє формуванню сучасного економічного мислення майбутніх медичних сестер, розуміння сутності і зв'язків між економічними процесами і явищами, забезпечує основи професійної економічної підготовки.

Опанування дисципліни сприятиме розумінню студентами сучасної ринкової економіки, формування підприємства на основі різних форм власності, позитивних і негативних чинників розвитку, національної економіки, а також структури сучасних міжнародних відносин, механізму та специфіки їх реалізації.

2. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» є: формування у студентської молоді основ наукового економічного світогляду, системи знань про основні поняття економічної теорії, усвідомлення сутності економічних законів і принципів господарювання в умовах ринкової економіки. В сучасних умовах ринкової економіки

формування нового типу економічного мислення набуває надзвичайно важливого значення. Студенти повинні застосовувати отримані ними знання з економічної теорії на практиці в повсякденному житті і професійній діяльності, здійснювати вірний вибір рішень, володіти економічною культурою.

Знання, здобуті студентами після вивчення економічної теорії, стануть теоретичною та методологічною базою для подальшого опанування медицини, яка розвивається й удосконалюється в умовах ринкової економіки.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати:**

- основний зміст усіх розділів економічної теорії;
- доцільність і можливість застосування отриманих знань у господарській діяльності;
- суть основних економічних явищ і процесів;
- особливості розвитку ринкової економіки в Україні;
- економічні механізми, які визначають суб'єктів господарювання і суб'єктів освіти і медицини;
- основи організації фінансово-господарської діяльності закладів охорони здоров'я;
- мати уявлення про фактори, які впливають на розвиток економічних процесів у медицині;
- зміст основних категорій, законів і процесів ринкової економіки;
- суть циклічного розвитку економіки, економічної кризи та шляхів її подолання;
- ключові питання трансформаційних процесів з погляду нових світоглядних, концептуальних і теоретичних підходів економічного життя і науки;
- особливості сучасного стану вітчизняної економіки, реформування відносин власності в галузі охорони здоров'я;
- зміст основних пропорцій, процесів і ситуацій на мікрорівні, розбиратися в чинниках макроекономічної рівноваги і макродинаміці, представляти механізм та причини інфляції та безробіття.

Студенти повинні **вміти:**

- вміти самостійно аналізувати, розуміти і знаходити напрямки вирішення складних економічних проблем у галузі охорони здоров'я;
- оцінювати результати господарчої діяльності підприємств медичного комплексу;
- робити обґрунтовані висновки із проведеного аналізу;
- використовувати методи економічної науки в своїй професійній та організаційно-соціальній діяльності, виявляти проблеми економічного характеру, пропонувати методи їх вирішення і оцінювати очікуваний результат;
- орієнтуватися в питаннях функціонування економіки;

- орієнтуватись в проблемах розвитку підприємництва, ринкових відносин, фінансово-кредитної та банківської системи господарства;
- приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань під час виконання своїх професійних обов'язків;
- представляти закономірності економічної поведінки ринкових суб'єктів (продавців і покупців, фірм-виробників і споживачів у галузі охорони здоров'я тощо).
- володіти категоріальним апаратом мікро- і макроекономіки на рівні розуміння і вільного відтворення;
- володіти методикою проведення економічного аналізу;
- володіти методами моделювання економічних процесів і явищ у медицині;
- основами комп'ютерного моделювання для відображення різних медичних взаємозв'язків і результатів;
- володіти особливостями аналізу різних ланок розвитку галузі охорони здоров'я.

3. Формат курсу: очний (offline).

4. Компетентнісний потенціал предмета та програмні результати навчання

інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів основ економічної теорії; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії

фахові компетентності (спеціальні (СК):

СК 1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

СК 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунпрофілактику, включаючи її популяризацію

5. Тривалість курсу: 90 год. (3 кредити ECTS), з них 34 год. аудиторної роботи, 56 год. самостійної роботи.

6. Статус освітнього компонента: вибірковий.

7. Пререквізити:

Математика — елементи алгебри, тригонометрії, математичного аналізу (похідна, інтеграл, функції);

Інформатика — базові навички роботи з комп'ютером, аналізом і візуалізацією даних.

Історія України – розуміння економічних процесів, що відбуваються в Україні

Всесвітня історія – базові навички аналізу зв'язку історичних подій в світі з економічними змінами

Правознавство – елементи інституціонального аналізу суспільства

Основи філософських знань

8. Політика курсу

Дотримання принципів академічної доброчесності.

Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на заліку користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку коледжу. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні та лабораторні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у любий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами коледжу, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

9. Структура освітнього компонента

№ з/п	Теми	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Семінарські заняття/ Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Економічна теорія: предмет, значення, функції, методи пізнання	4	2	-	2
2.	Економічні потреби і виробництво	4	1	1	2
3.	Економічна система та її зміст	8	2	-	6
4.	Сутність відносин власності	8	2	-	6
5.	Товарне виробництво. Товар	6	2	-	4
6.	Ринок в економічній системі суспільства	8	2	2	4
7.	Інфраструктура ринку	6	2	-	4
8.	Сутність і функції грошей. Історія розвитку грошей	6	1	1	4
9.	Підприємництво і підприємство (фірма)	8	2	2	4
10.	Капітал. Витрати виробництва. Прибуток. Рента	6	1	1	4
11.	Виробництво, розподіл та використання національного доходу	6	2	-	4
12.	Економічне зростання. Фінансова система	6	1	1	4
13.	Держава у ринковій економіці	6	2	-	4
14.	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин	6	2	-	4
15.	Підсумки та узагальнення	2		2	
	Усього	90	24	10	56

10. Форми і методи навчання

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції, семінарські та практичні заняття; самостійна робота студентів (СРС); консультації.

Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання; словесні та наочні – під час лекційних занять та консультацій, практичні – під час практичних та самостійних робіт.

Зважаючи на актуальність проблеми модернізації змісту освіти, надається перевага інтерактивним методам подання навчального матеріалу, як-от: створення проблемних ситуацій; робота у великих і малих групах (умовно «фахових»); елементи рольових вправ, наближених до виробничих ситуацій; спонукати здобувачів освіти до використання комп'ютерних технологій, що оптимізує, інтенсифікує освітній процес.

11. Види та форми контролю:

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному та семінарському занятті з обов'язковим виставленням оцінки. Проводиться у вигляді усного опитування, тестування, розв'язування розрахункових задач.

Контроль змістового модуля: усне та письмове опитування.

Умови допуску до контролю змістового модуля: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоку.

Семестровий контроль

Форма семестрового контролю: залік

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг не менше 36 рейтингових балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

12. Оцінювання знань

Протягом вивчення освітнього компоненту всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Підсумковий контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (кредиту). Вивчення освітнього компоненту закінчується заліком.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем і

питань, які студент опрацьовує самостійно і вони не належать до структури практичного заняття.

13. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За 100-бальною(рейтинговою) шкалою

Максимальна кількість рейтингових балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100, в т. ч. за поточну навчальну діяльність – 60 балів, за результатами модульного контролю – 40 балів. Оцінка за освітній компонент виставляється як середня арифметична оцінка засвоєння всіх модулів і має визначення за системою ECTS.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

При засвоєнні кожної теми модулю за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за бальною шкалою, у межах визначеної для теми кількості балів.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Під час контролю за змістовими модулями.

14. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

залік

Після закінчення вивчення модулю, поточна навчальна діяльність оцінюється шляхом додавання кількості балів, набраних студентом за змістові модулі. Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модулю, з додаванням балів за самостійну роботу, дорівнює 60 балам. Мінімальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модулю, з додаванням балів за самостійну роботу, дорівнює 36 балам.

Оцінювання семестрового контролю здійснюється в межах від 24 до 40 балів.

Оцінка за освітній компонент А, В, С, D, Е виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Конвертація кількості балів за освітній компонент в оцінки за шкалою ECTS та національною шкалою

Бали	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно (зараховано)	A
82–89	Дуже добре (зараховано)	B
75–81	Добре (зараховано)	C
67–74	Задовільно (зараховано)	D
60–66	Достатньо (зараховано)	E
35–59	Незадовільно (незараховано)	FX
1–34	Не допущений	F

Оцінка з освітнього компоненту FX, F виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з освітнього компоненту після завершення її вивчення.

Оцінка FX виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання не більше 2 разів під час канікул та впродовж 2 (додаткових) тижнів після закінчення семестру за графіком, затвердженим директором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенню вивчення освітнього компоненту (не виконали робочу програму хоча б з одного модулю, або не набрали за поточну навчальну діяльність з модулю мінімальну кількість балів) повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

15. Питання до підсумкового контролю

1. Різні течії та школи в економічній науці.
2. Методи економічних досліджень.
3. Виникнення економічної думки.
4. Перші наукові школи. Меркантилізм і фізіократи.
5. Порівняльний аналіз традиційної, ринкової та адміністративно-командної господарських систем.
6. Змішана економіка: риси і національні моделі.
7. Економічні функції держави.
8. Трансформаційні процеси в українській економіці.
9. Власність: теоретичні аспекти.
10. Основні форми власності, їх еволюція та роль на сучасному етапі.
11. Приватна власність і її розвиток в українській економіці.
12. Державна власність: зміст і роль у різних економічних системах.
13. Муніципальна власність: сутність, об'єкти, проблеми управління.
14. Кооперативна власність: основні риси, історичний досвід і перспективи розвитку.
15. Акціонерна власність і акціонерні підприємства.
16. Власність працівників: форми, характеристики, можливості і проблеми.
17. Приватизація в перехідних економіках: необхідність, цілі, методи, результати.
18. Галузь охорони здоров'я як структурний підрозділ суспільного виробництва.
19. Особливості приватизації в Україні і зарубіжних країнах.
20. Трудова теорія вартості.
21. Теорія граничної корисності.
22. Особливості становлення ринкових відносин у галузі охорони здоров'я.
23. Підприємництво: сутність, форми, роль в економіці.

24. Особливості підприємництва в Україні.
25. Теорія недосконалої конкуренції.
26. Досконала конкуренція як тип ринку.
27. Конкуренція в охороні здоров'я.
28. Функції конкурентоспроможності медичних організацій.
29. Умови формування конкурентного середовища виробників медичних послуг.
30. Конкурентне середовище виробників медичних послуг.
31. Чиста монополія як тип ринку. Антимонопольна політика.
32. Монополістична конкуренція.
33. Поняття монополії та конкуренція на медичному ринку в Україні.
34. Олігополія як тип ринку.
35. Антимонопольна політика держави: світовий досвід та українська практика.
36. Рентні відносини в економіці.
37. Безробіття: форми, причини, масштаби, вплив на громадянське життя.
38. Економічні теорії зайнятості (безробіття).
39. Ринок праці та проблеми зайнятості в Україні.
40. Соціальна політика держави: цілі, принципи, механізми.
41. Соціальна політика держави щодо медичних працівників у галузі охорони здоров'я.
42. Державне управління в галузі охорони здоров'я.
43. Система національного рахівництва та макроекономічні показники.
44. Макроекономічна рівновага в моделі сукупного попиту і пропозиції.
45. Інфляція: сутність, форми, причини. Антиінфляційна політика.
46. Інфляція в українській економіці.
47. Ринок цінних паперів.
48. Фондова біржа.
49. Біржі праці, їх роль у галузі охорони здоров'я.
50. Податки: види, функції і роль в економіці.
51. Шляхи реформування податкової системи України. Бюджетно-податкова політика.
52. Тіньова економіка: причини, форми, вплив на суспільне життя.
53. Товарне господарство, його відмінності від натурального і фактори розвитку.
54. Традиційна та ринкова економічні системи. Роль ринку і проблеми його функціонування.
55. Адміністративно-командна і змішана економічні системи.

56. Роль держави в сучасних ринкових системах: напрямки та інструменти державного регулювання економіки.
57. Попит. Закон і нецінові фактори попиту.
58. Пропозиція. Закон і нецінові чинники пропозиції.
59. Ціна рівноваги та її роль у ринковій економіці. Рівновага і незбалансованість ринку.
60. Закономірності споживчої поведінки. Криві байдужості і бюджетної лінії. Рівновага споживача.
61. Фактори виробництва. Різні трактування ролі факторів виробництва.
62. Теорія продуктивності факторів виробництва. Ефективність виробництва.
63. Підприємництво: сутність, форми та роль в економіці. Організаційно-правові форми підприємств.
64. Підприємництво в медицині.
65. Виручка від реалізації та прибуток. Види і роль прибутку в економіці. Норма прибутку.
66. Безробіття: сутність, форми, вплив на суспільне життя. Державне регулювання зайнятості.
67. Ринок капіталу. Процентна ставка та інвестиції.
68. Ринок землі. Земельна рента і ціна землі. Природокористування. Рентні відносини в економіці.
69. Ринкова інфраструктура в галузі охорони здоров'я.
70. Формування державної та приватної інфраструктури в галузі охорони здоров'я.
71. Національна економіка як ціле. Кругообіг ресурсів, доходів, продуктів і грошей.
72. Макроекономічні вимірювачі. ВВП і способи його вимірювання. Чистий національний продукт, національний дохід. Індекси цін. Тіньова економіка.
73. Споживання, заощадження. Їх сутність, форми та роль у макроекономіці.
74. Сукупний попит: структура та чинники зміни. Крива сукупного попиту.
75. Сукупна пропозиція: сутність і нецінові чинники. Крива сукупної пропозиції.
76. Гроші: сутність, форми, функції, теорії.
77. Банки: види і функції. Банківська система та її роль в економіці України. Грошовий мультиплікатор. Грошово-кредитна політика.
78. Кредит: його сутність, роль в економіці і види.
79. Фінанси. Державний бюджет: структура і роль в економічному та соціальному розвитку. Дефіцит бюджету. Державний борг.
80. Економічне зростання і економічний розвиток. Темпи, типи, фактори

економічного зростання.

81. Циклічність як форма розвитку ринкової економіки. Середньострокові цикли. Теорія довгих хвиль економічного розвитку.
82. Система доходів у ринковій економіці.
83. Світова економіка: структура та тенденції розвитку.
84. Зовнішня торгівля і зовнішня торгова політика.
85. Валютні відносини. Валютний курс.
86. Перехідна економіка. Особливості перехідної економіки України.

16. Перелік навчально-методичної літератури

Основна

1. Основи економічних знань : навч. посіб. для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти / Алевтина Кудінова, Ірина Кулага, Ксенія Лопух. — Київ, 2023.
2. Ю.В.Ніколенко. Основи економічної теорії - Київ, Либідь, 2019.
3. Т.М.Камінська. Основи економічної теорії: Підручник для студ. вищих медичних навч. закладів. – К.: ВСВ «Медицина», 2019.

Додаткова

1. Глобальна економіка: Навч.посб., Чернівці: ЧНУ ім. Федьковича, 2020.
2. Л.В.Губернський. Людина і світ - Київ, 2020.
3. Пітер Друкер “Виклики для менеджменту ХХІ століття — переклад з англ., К.М.Букс, 2020.
4. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку: дослідження прибутків, капіталу, кредита, відсотка та економічного циклу./ Пер. англ. В. Старка: Київ, Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2011.
5. Кар'єра менеджера Якок Лі . Київ, 2014.
6. Основи маркетингу. Філіп Котлер, Гарі Армстронг — підручник, переклад з англ. К., 2020.
7. www.economiks.net.ua.
8. www.economynayka.com.ua.
9. www.ukrstat.gov.ua.